



העורך הראשי:
אורי אבנרי
ראש המערכת:
שלום כהן
עורך משנה:
רוב איתן

עורך כיתוב:
סילבי קשה

כתב בכיר:
אלי תבור

תכרי המערכת:

מנשה ברדיצ'ין, שייש גלזר, גילי גלילי, דויד הורוביץ, רותי ורד, אברהם חרסוף, אוסקר סאבור, אלכס סמים, אביבה ססו, עמוס קינו, שלמה פרו.

העתון הנקרא ביותר במדינה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, מלפון 26785, ת.ד. 136. טלן למברקים: "עולמפרט". המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. דפוס משה שהם בע"מ, ת"א, טל. 62239. ההפצה: דוד סופר ובניו, תל-אביב. המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

מכתבים

למען הכתרון

אחרי קריאת ניתוחים את המיטרה של ממשלתי האחרון (העולם הזה 1057), ואחרי ההתפתחויות האחרונות, שוכנעתי בצדקת טענתם של הסערה תוכננה מראש על ידי דוד בן-גוריון, כצעד נוסף לשלטון דיקטטורי בישראל.

שאל איצקוביץ, ירושלים המסקנה הנובעת ממאמר העורך האחרון, היינו הן? מעוררת מחשבות נוגות. הרבה מאדתי ישראל אינם עשויים להאמין כי אמנם בינוי הולך בעקבות הנגרל מראש. צריך לעצור מוצא להביא את האמת האמיתית הזאת לכל אלה החיים בנטו רוחנו. הרי י. יצחקי, ירושלים

... מניין לכם הכתרון לקבוע כי בן-גוריון מנעל את בכתרון המדינה לכתרון שלטוני?

מישל קאדר, חולון

נשים וזכריות

כתבתם על בעיות הנישואים הזכריות של העולם ספולין (העולם הזה 1057) גרמה לי בושה ובלבול. על שהגענו למצב כזה בו מולדתנו העברית, איר אכל להסתכל בעיני נשים של הילדים שלי ולספר להם על הצרות שעשו לנו הנשים בנולדה? הלאו את אותו הדבר עושים לגויים אצלנו.

פנחס שיליסקי, חיפה

היחס הקשה אל המיטחות המעורבות הוא כתם כתיבנו. יחס זה אינו הולם עם הרוצה למצוא דרך-חיים בים של עמים אחרים. יש אמנם לסרונה דמוקרטית את הזכות המלאה לבחור לה עולם הרצויים לה, אולם מחובתה לראו לכל אורחיה ללא הבדל נוע, דת או השקפה. בינתיים רצוי היה ליטב את המשיחיות המעורבות בכפרים מיוחדים להן; על מנת להקל את קליטתן.

אמנון הרברט ריטר, כפר-איתא

... אמנם מכאיבה העובדה שנוהגים ב-צורה נכס ואוליית בעולם ספולין הנישואים לנשים נוצריות אולם נישא זה צודקת ב-י סודה, אם כי לא בדרתי ביצועה. עם ישראל שמר על עצמו בתוקף האיסור והחרם שחל

אמנון הרברט ריטר, כפר-איתא

... אמנם מכאיבה העובדה שנוהגים ב-צורה נכס ואוליית בעולם ספולין הנישואים לנשים נוצריות אולם נישא זה צודקת ב-י סודה, אם כי לא בדרתי ביצועה. עם ישראל שמר על עצמו בתוקף האיסור והחרם שחל

אמנון הרברט ריטר, כפר-איתא

... אמנם מכאיבה העובדה שנוהגים ב-צורה נכס ואוליית בעולם ספולין הנישואים לנשים נוצריות אולם נישא זה צודקת ב-י סודה, אם כי לא בדרתי ביצועה. עם ישראל שמר על עצמו בתוקף האיסור והחרם שחל

אמנון הרברט ריטר, כפר-איתא

... אמנם מכאיבה העובדה שנוהגים ב-צורה נכס ואוליית בעולם ספולין הנישואים לנשים נוצריות אולם נישא זה צודקת ב-י סודה, אם כי לא בדרתי ביצועה. עם ישראל שמר על עצמו בתוקף האיסור והחרם שחל

אמנון הרברט ריטר, כפר-איתא

... אמנם מכאיבה העובדה שנוהגים ב-צורה נכס ואוליית בעולם ספולין הנישואים לנשים נוצריות אולם נישא זה צודקת ב-י סודה, אם כי לא בדרתי ביצועה. עם ישראל שמר על עצמו בתוקף האיסור והחרם שחל

אמנון הרברט ריטר, כפר-איתא

... אמנם מכאיבה העובדה שנוהגים ב-צורה נכס ואוליית בעולם ספולין הנישואים לנשים נוצריות אולם נישא זה צודקת ב-י סודה, אם כי לא בדרתי ביצועה. עם ישראל שמר על עצמו בתוקף האיסור והחרם שחל

אמנון הרברט ריטר, כפר-איתא

... אמנם מכאיבה העובדה שנוהגים ב-צורה נכס ואוליית בעולם ספולין הנישואים לנשים נוצריות אולם נישא זה צודקת ב-י סודה, אם כי לא בדרתי ביצועה. עם ישראל שמר על עצמו בתוקף האיסור והחרם שחל

אמנון הרברט ריטר, כפר-איתא

... אמנם מכאיבה העובדה שנוהגים ב-צורה נכס ואוליית בעולם ספולין הנישואים לנשים נוצריות אולם נישא זה צודקת ב-י סודה, אם כי לא בדרתי ביצועה. עם ישראל שמר על עצמו בתוקף האיסור והחרם שחל

אמנון הרברט ריטר, כפר-איתא

... אמנם מכאיבה העובדה שנוהגים ב-צורה נכס ואוליית בעולם ספולין הנישואים לנשים נוצריות אולם נישא זה צודקת ב-י סודה, אם כי לא בדרתי ביצועה. עם ישראל שמר על עצמו בתוקף האיסור והחרם שחל

אמנון הרברט ריטר, כפר-איתא

... אמנם מכאיבה העובדה שנוהגים ב-צורה נכס ואוליית בעולם ספולין הנישואים לנשים נוצריות אולם נישא זה צודקת ב-י סודה, אם כי לא בדרתי ביצועה. עם ישראל שמר על עצמו בתוקף האיסור והחרם שחל

אמנון הרברט ריטר, כפר-איתא

... אמנם מכאיבה העובדה שנוהגים ב-צורה נכס ואוליית בעולם ספולין הנישואים לנשים נוצריות אולם נישא זה צודקת ב-י סודה, אם כי לא בדרתי ביצועה. עם ישראל שמר על עצמו בתוקף האיסור והחרם שחל

אמנון הרברט ריטר, כפר-איתא

... אמנם מכאיבה העובדה שנוהגים ב-צורה נכס ואוליית בעולם ספולין הנישואים לנשים נוצריות אולם נישא זה צודקת ב-י סודה, אם כי לא בדרתי ביצועה. עם ישראל שמר על עצמו בתוקף האיסור והחרם שחל

אמנון הרברט ריטר, כפר-איתא

... אמנם מכאיבה העובדה שנוהגים ב-צורה נכס ואוליית בעולם ספולין הנישואים לנשים נוצריות אולם נישא זה צודקת ב-י סודה, אם כי לא בדרתי ביצועה. עם ישראל שמר על עצמו בתוקף האיסור והחרם שחל

אמנון הרברט ריטר, כפר-איתא

... אמנם מכאיבה העובדה שנוהגים ב-צורה נכס ואוליית בעולם ספולין הנישואים לנשים נוצריות אולם נישא זה צודקת ב-י סודה, אם כי לא בדרתי ביצועה. עם ישראל שמר על עצמו בתוקף האיסור והחרם שחל

אמנון הרברט ריטר, כפר-איתא

... אמנם מכאיבה העובדה שנוהגים ב-צורה נכס ואוליית בעולם ספולין הנישואים לנשים נוצריות אולם נישא זה צודקת ב-י סודה, אם כי לא בדרתי ביצועה. עם ישראל שמר על עצמו בתוקף האיסור והחרם שחל

אמנון הרברט ריטר, כפר-איתא

... אמנם מכאיבה העובדה שנוהגים ב-צורה נכס ואוליית בעולם ספולין הנישואים לנשים נוצריות אולם נישא זה צודקת ב-י סודה, אם כי לא בדרתי ביצועה. עם ישראל שמר על עצמו בתוקף האיסור והחרם שחל

אמנון הרברט ריטר, כפר-איתא

אני שואל: מה יהיה הלאה? טוב, העברי יינים הצעירים נשפטו וסיבלו את עונשם. אולם מה יהיה עליהם אחר כך? עמוס מלאך ייב ארבע שנים בבית-הסוהר, ואולי יקבל עוד כמה שנים. אחרי שיצא מבית-הסוהר הוא עשוי להיות כבר פושע מושלם. ומי יראג לישראל יינדרמן, אחרי השעה חרשי מאכר? האם המדינה תעזור לו לחזור ל-מסכ?

יהודה תרומ, תל-אביב

סחיטה לאומית

הנני רוצה להפנות את תשומת ליבכם ל-בעיות החרומה לקרן הקיימת לישראל, בבית-הספר התיכון נאולה בתל-אביב, ואולי בעוד בתי-ספר אחרים. נעשית התרומה לסחיטה עם סיום השליש נדרשים כל התלמידים ל-שלם סכום כסף עבור התעודה. תלמיד ה-מסרב לשלם אינו מקבל תעודה. על-ידי כך נעשית התרומה לכפיה. יש תלמידים המ-סרבים לתרום לקרן הקיימת מבחינה לאומית ומצפופית, אחרי שהפסיקה לנאול אדמות ו-הפכה לימוד של שותי תה, ונעשה להם בצורה זו עוול משווע.

שלום דותן, תל-אביב

הברית החדשה

אני מכיר אישית את סחולץ המהפכה בנתניה, את דוד דהרי (העולם הזה 1056). הוא היה אחד מסובי הלווחים של האצ"ל, שעליהם למעשה עמד האצ"ל בהתקפותיו ה-נועות. לכן קשה להשלים ולתאמן שהוא העלה לנדרלה את אלה שרק לפני עשר שנים ניסו להסנירו ליד המשעבר הכרטי. הרשו: נא לי לשאול מעל דפי יטבוונכם את דהרי: איר נתת יד לאלה הנישואים שנאה עיוורת את לוחמי המחתרת? איר הצבעת עבור אלה שהצביעו בכנסת נגד שיקום האלפנות וה-נכים של אצ"ל ולח"י? איר תשב בצוותא עם אלה המתנגדים לקרא רחובות על שם מפקדי דוד רואל? איר רב נרונה, קשאני וא-י שלום הכיב היד? רבנו של עולם, איר זה קרה?

הברית הבלתי-ירושיה הזו לא תחויק מעמד זמן רב.

אביחי יהודין, תל-אביב

היולופיה-שלטון בנתניה הם לתועלת העור.

אין זה בריא שישלטון מסוים שלטון במשך

הברית הבלתי-ירושיה הזו לא תחויק מעמד זמן רב.

אביחי יהודין, תל-אביב

היולופיה-שלטון בנתניה הם לתועלת העור.

אין זה בריא שישלטון מסוים שלטון במשך

הברית הבלתי-ירושיה הזו לא תחויק מעמד זמן רב.

אביחי יהודין, תל-אביב

היולופיה-שלטון בנתניה הם לתועלת העור.

אין זה בריא שישלטון מסוים שלטון במשך

הברית הבלתי-ירושיה הזו לא תחויק מעמד זמן רב.

אביחי יהודין, תל-אביב

היולופיה-שלטון בנתניה הם לתועלת העור.

אין זה בריא שישלטון מסוים שלטון במשך

הברית הבלתי-ירושיה הזו לא תחויק מעמד זמן רב.

אביחי יהודין, תל-אביב

היולופיה-שלטון בנתניה הם לתועלת העור.

אין זה בריא שישלטון מסוים שלטון במשך

הברית הבלתי-ירושיה הזו לא תחויק מעמד זמן רב.

אביחי יהודין, תל-אביב

היולופיה-שלטון בנתניה הם לתועלת העור.

אין זה בריא שישלטון מסוים שלטון במשך

הברית הבלתי-ירושיה הזו לא תחויק מעמד זמן רב.

אביחי יהודין, תל-אביב

היולופיה-שלטון בנתניה הם לתועלת העור.

אין זה בריא שישלטון מסוים שלטון במשך

הברית הבלתי-ירושיה הזו לא תחויק מעמד זמן רב.

אביחי יהודין, תל-אביב

היולופיה-שלטון בנתניה הם לתועלת העור.

אין זה בריא שישלטון מסוים שלטון במשך

הברית הבלתי-ירושיה הזו לא תחויק מעמד זמן רב.

אביחי יהודין, תל-אביב

היולופיה-שלטון בנתניה הם לתועלת העור.

אין זה בריא שישלטון מסוים שלטון במשך

הברית הבלתי-ירושיה הזו לא תחויק מעמד זמן רב.

אביחי יהודין, תל-אביב

היולופיה-שלטון בנתניה הם לתועלת העור.

אין זה בריא שישלטון מסוים שלטון במשך

הברית הבלתי-ירושיה הזו לא תחויק מעמד זמן רב.

אביחי יהודין, תל-אביב

היולופיה-שלטון בנתניה הם לתועלת העור.

אין זה בריא שישלטון מסוים שלטון במשך

הברית הבלתי-ירושיה הזו לא תחויק מעמד זמן רב.

אביחי יהודין, תל-אביב

היולופיה-שלטון בנתניה הם לתועלת העור.

אין זה בריא שישלטון מסוים שלטון במשך

הברית הבלתי-ירושיה הזו לא תחויק מעמד זמן רב.

אביחי יהודין, תל-אביב

היולופיה-שלטון בנתניה הם לתועלת העור.

אין זה בריא שישלטון מסוים שלטון במשך

הברית הבלתי-ירושיה הזו לא תחויק מעמד זמן רב.

אביחי יהודין, תל-אביב

היולופיה-שלטון בנתניה הם לתועלת העור.

אין זה בריא שישלטון מסוים שלטון במשך

הברית הבלתי-ירושיה הזו לא תחויק מעמד זמן רב.

אביחי יהודין, תל-אביב

היולופיה-שלטון בנתניה הם לתועלת העור.

אין זה בריא שישלטון מסוים שלטון במשך

הברית הבלתי-ירושיה הזו לא תחויק מעמד זמן רב.

אביחי יהודין, תל-אביב

היולופיה-שלטון בנתניה הם לתועלת העור.

אין זה בריא שישלטון מסוים שלטון במשך

הברית הבלתי-ירושיה הזו לא תחויק מעמד זמן רב.

אביחי יהודין, תל-אביב



ב.ב. כמצב לכוש

עשרות שנים ללא חילופים. וכשם שאין זה בריא לממשלה, כך אין זה בריא גם לכוש עמי. א. כהן, נתניה

למען האמת והצניעות

אחם כבר משננים אותי, האם בריניט בארדו היא חברה של אחד מחברי המערכת שלכם? נדמה לי שאם הייתם עושים ספטיכ סיקה קלה על ניליונותיכם בשנתים האחרונות הייתם מניעים כמוני למסקנה, שה-חתיכה הזו, שהשר יודע מה מצאתם בה, היא הנערה המצולמת ביותר בעתונכם. אחם אינכם מחמיצים שום הזדמנות להנכים או תה לאחד ממדורייכם, או אפילו על העינר.

והר פרנקל, תל-אביב

גם לא את ההזדמנות הניתנת על-ידי פירטוס

מכתבו של הקורא פרנקל.

בריוניט בארדו בשערכם הצבעוני (העולם הזה 1056) היא נאה, אולם תמונותיה ב-עמוד 2 עוברות כל נבול. אמנם אין לנערה זו להתבייש במה שיש לה, אבל האם קעולם היא איננה לובשת משהו כשהיא מצלמת במיטה או בחוף?

עמנואל לנדמן, ירושלים

למען ההיסטוריה (הוצניעות) היא לבשה פעם

משבע צילום במיטה (ראה תמונה).

בעיות מיצעים

בשבועון "דבר היבוע" גליון סס' 25, קראתי מאמר בשם הגדת אשתאול, המדבר על חיה של משפחה מתימן בכפר אשתאול. בתוך המאמר הם כותבים על כלב הכפר. את הכלב הזה קוראים מוחמד.

כשקראתי את הכינוי של הכלב הודעתי, והעתון נפל מיד. התימנים הם ארבי תתנו את השם מוחמד לכלב שלהם יורעים מוחמד הוא הנביא של המוסלמים. מוחמד הוא צמרת של הדת המוסלמית וטאות מיליונים של מוסלמים בעולם הולכים לפי דוקטרינה שלו. טוב אם תעלבו "של לפני תמינה נביא לכל ישראל רק בין בני המשפחה או הכפר. אבל למרסם את זה בעתון של ה-הסתרות, ועלבו זה יגיע למוסלמים על זה אף מוסלמי ואף איש טוב בעולם לא יסלה. אני מבקש שמשדר הדתות יעניש את ה-אחרים על פשע זה.

סעיד יוסף נסאר, עראבה

על נשואי-התערובת. אחרת היה מוסמ מתבולל בין הנשים. אם יותרו הסובים שנוכו את בי-ישראל, יש בכך משום סכנה לעתיד האומה. יש לעצור את דרדריהיים כיצד לפנוע סכנה זו מחד, וכיצד לא לפנוע בעולם ה-נוצרי מאידך.

ש. פייגין, ירושלים

הוצפתם של אנשי הדת במדינה עוברת כל נבול. הם פולשים לכל תחום ותחום ואינם פנינים כי הם הורסים את חי החברה במדינה ומציעים את ריבת הארץ רעה בעולם. יש נבול גם לתפקודת במסכה שלטון הדת.

יעקב א. תל-אביב

גונבי הגיפיים

בשיר לכתבה שלכם על בני המוכים (העור למ הזה 1057) ברצוני להתעכב על פרט אחד. כתבתם שבני הסובים שנוכו את הי גיפיים נענשו בעונש קשה — שנה מאסר על תנאי. מה הקושי שבעונש זה? כל מה שכלול בעונש הוא שבמיד שלוש שנים אסור יהיה להם להיתפס באינו שהיא עביר רה. טעות היא בידו אלה הסובים שבצורת עונשים מסין זה אפשר יהיה להרתיע את הנער מהעבריינות.

שושנה כרמל, תל-אביב

הנעתי למסקנה כי בחור צעיר לא הולך לנגנו ברדל כלל בללא מצב הכספי הקשה של הוריו, אלא משום שחסר לו משהו. הוריו רים יבולים להיות אלפי לירות והם לא יתנו לילדיהם פרוטה. ומכיוון שהנוער שואף לבלות הוא מוכרח למצוא כסף. ואם מהוריו אין לו תקוה לקבל כסף זה, ינסה מולו אצל השכנים — בצורת סחיכה. מטיח כד אש מים בדרך כלל גם הוריים המיטחים את ילדיהם כאל חינוקות ולא כאל אנשים מבר גרים.

מיכאל ש., ירושלים

... רק פירסום מאמרים ותכתוב מצולמות על כל פשע ועוון, ולוא הקטן ביותר, המ בועע בידו בני פובים, עשוי להרתיע את הנוער מעשי פשע. יש לההירד כמו כל בכתבי-הספר ובתנועות הנוער את תנוגת להם תיני ממעשי פרחות הנוריים בשעים, ולא לראות במכעיהם ניבורים גדולים.

תמר בכר, תל-אביב

תחום ברור: מי שירים את ידו למען חוקי-התועבה הזה, סותם על עצמו את הגולל המוסרי. יבוא יום שלא יוכל עוד להראות את פניו בחברת אנשים הגונים. יבוא יום ושום גוף פוליטי לא יגע בו בקלשון. זה יהיה הגבול. אל יעבור אותו איש בהיסח-הדעת.

בשעת המשא-ומתן המביש לחיסול ה-משבר הממשלתי נתעוררה נקודה אחת, ה-חייבת להעלות סומק של בושה גם על פני עתונאים שאיבדו מזמן את חושי-הבושה. בין השאר הציעה מפא"י, באחד השלבים, כי כל העתונאים הקשורים בקואליציה יתחייבו מראש שלא לפרסם שום דבר העלול להזיק לקואליציה. העתונים שהוזכרו בשמם היו דבר, על המשמר, למרחב, הארץ והצופר.

פירוש ההתחייבות המוצעת: קשר רש-מי של חמשה עתונים, הנוכסים ביום חול ל-75 אלף בתים, להשתיק את האמת ולסלק את העובדות, במידה שאינן תואמות את הצרכים המפלגתיים החולטים של שיתפות מפלגתית ומנית.

אילו הוצע לציבור הרופאים לקשור קשר שלא לרפא חולים מסוימים, או להרוג ב-כונה תחילה חולים מסוימים על-ידי טיפול בלתי-נכון — האם לא היה מתקומם מצי פון הציבור? אילו קיבלו על עצמם חמשה ארגונים של מהגרים לבנות בכונה תחילה גשרים ש-יפלו מתחת למשאם, או להקים בתים שית-מוטטו על ראש דייריהם — האם לא היה לבו של כל אדם הגון מודעוע?

אולם כאן מוצע במפורש לעשות מעל מחפיר ומסוכן שבעתים, כי זהו מעל המכון נגד הציבור כולו. כאן מוצע לעתונאים למי עול בכונה תחילה בתפקיד הקדוש המופקד בידיהם על-ידי החברה — לגלות את האמת ולהאר את המציאות כמו שהיא. ואף לא אחד את העתונים שהוזכרו בשמם, לא ראה בעצם הדבר המוצע משהו יוצא-דופן?

כמי שהיה פעם חבר-מערכת הארץ, בימים שעתון זה נשא ברמה את נס העתונות הבלתי-תלוייה, גרמה לי הוכרת שמו של עתון זה, בהצעה זו, כמבלב. מי היה מעז להזכיר את שם הארץ במקשור כזה עוד לפני שמונה שנים?

אמנם, ידעתי כי הארץ של השנים האחרונות שוב אינו אותן עתון, פעם חשבת כי כבוד הוא לי לכתוב בו מאמרים ראשיים. הוא הוסיף למרחק ביקורת מה ושם בעינים שלא עניינו במיוחד את דויד בן-גוריון, כמו עניני הכלכלה. אולם בכל ענין שהיה חשוב באמת לביגי, ולקבוצת עוזריו — פרשות כמו משפט קסטנר, משפט עמוס בן-גוריון, פרשת אלי תבור, פרשת רצח קסטנר ופרשת המשבר הממשלתי — עשה הארץ באמונה את מלאכת הרדנים החדשים, אם בגלוי ואם על-ידי מתן זכות-הדיבור הבלעדית ל-אותם חברי-המערכת שהם עבדים נוצעים של שלטון.

אם באמת יקום ההסכם המוצע, ואם לא — כבר אין זה חשוב. עצם העלאת ההצעה הוכיח כי חלק מן העתונות הישראלית הת-לגלג לתהום כזאת של התנחנות מוסרית, ששום התחייבות פורמלית שוב אינה מוסי-פה או גורעת.

אורי אבנרי